

دەلال زاخۆيى:

چۆنىيەتى بەلای منەۋە زۆر گرنگترە لە چەندايەتى

ھونەرمەند دەلال زاخۆيى جگە لەۋەي دەنگىكى خۆشى ھەيە لەھەمان كاتدا توانىۋىيەتى بوۋى خۆيى بسەلمىيەت و بېيىتە خاۋەنى جەماۋەرىكى زۆر لە دەۋك و سەرجم شارەكانى كوردستان. لەم دىمانەيدا دەلال زاخۆيى باسى وردەكارى ئەلبومەكى دەكات و چەند بابەتتىكى دىكە بۇ خويەران روون دەكاتەۋە.

***پىت وايە گۆرانى لە كوردستان كلىپ بكرىت باشتەرە يان لەدەرەۋە؟**

— مەن بىرۋام بەۋە نىيە بېچىتە ئەستەنبول لەسەر دەريا و ناو شەمەندەفەر و ئەو شوپانە كلىپ بكرىت، پىم وايە ئەگەر گۆرانىيى خۆش يىت و دەنگى گۆرانىيىزەكە خۆش يىت لەھەر شوپىك كلىپ بكات سەرکەوتتو دەيىت.

***پىت وايە لەستايلى خىرا سەرکەوتتوتىت يان ستايلى غەربىي؟**

— مەن زياتر خۆم لەستايلى رۆمانسى و لەسەرخۆ دەبىنمەۋە، ئەۋە قسەي خۆمە و قسەي جەماۋەرىشە، لەناو سىدىكەدا سى گۆرانىيى خىرا ھەيە.

***ئايا زۆرى بەرھەم مەرچە بۇ سەرکەوتتى ھونەرمەند و ناسىنى زياترى لەلەين جەماۋەرىۋە؟**

— مەن بەرھەمەكانم زۆر كەم بوون بە جۆرىك لەماۋەي ۱۰ سال تەنيا چوار گۆرانىم ھەبوو نەك سىدى، بىگومان ئەۋەش زۆر زۆر كەمە بۇ ھەرھونەرمەندىك.

ھۆكارەكانىش زۆر بوون لەوانە پارەي پىۋىستەم نەبوو ئەلبوم بىلاۋ بىكەمەۋە ھەتا ئەۋ كۆمپانىيانە پەيوەندىيان پىۋە كردم وتيان جەماۋەرت زۆرە نامادەين ئەلبومەكەت بەرھەم بھىنن. مەن زياتر سەرنجى چۆنىيەتى دەدەم نەك چەندىتى پىم باشە گۆرانىيەكى باش بىلاۋ بىكەمەۋە نەك سىدىيەكى خراب، بۆيە چۆنىيەتى بەلای منەۋە زۆر زۆر گرنگترە لە چەندايەتى، با ھونەرمەند سىدى و گۆرانىيى زۆر يىت ئەگەر بە دلى جەماۋەر نەيىت ھىچ سوودىكى نايىت.

***ئەۋ چوار گۆرانىيە بەناۋى چىن و سالى چەند بىلاۋت كوردوۋنەتەۋە؟**

— يەكەم گۆرانىيى بەناۋى ژوان بوو، لەسالى ۲۰۰۰، دوۋەم گۆرانىيى ئەقىندارم لەسالى ۲۰۰۲، گۆرانىيى سىيەم لەسالى ۲۰۰۴ بەناۋى گرتىيى چاقىن تەمە، دوا گۆرانىيىش لەگەل دلىيا قەرەداغى بوو لەسالى ۲۰۰۸. واتە لە ۱۰ سالدا تەنھا چوار گۆرانىيىم ھەيە.

***چۆن تۋانىت بوۋى خۆت بسەلمىيەت تەنھا بەۋ چوار گۆرانىيە لەماۋەي ئەۋ ۱۰ سالەدا؟**

— بەلىي پىم وايە كەس ناتۋانىت

رىنگو مانناوایى کرد

بە رووداویكى ھاتوجو ئەكتەرى ئىتالى جۇليانو جىما كە بە كەسايەتتى رىنگو ناسراوہ و بە يەككە لە ركابەرەكانى ئەستىردى سىنەمايى ھۆليۇد كلىنت ئىستۇد لە شەستەكانى سەدەى رابردوو، لە تەمەنى ۷۵ سالىدا كۆچى دوايى کرد.

لەم بارەيەوہ ناژانسى ھەوالى ئىتالى (ئەنسا) رايگەياند جۇليانو پالەوانى سباجىتى و سترن لە رووداویكى ھاتوجو لە رۆما كۆچى دوايى کرد، جۇليانو سەرەتا بە رۆلىكى لاوھكى لە فىلمى (زە ليۇبارد) دەستى بە كارى نوانسەن کرد، دواتر لە سالى ۱۹۶۵ ناوبانگى دەرکرد دواي بەشدارى کردنى لە فىلمى (دەمانچەيەكى رىنگو) و لەو كاتەوہ بووہ يەككە لە ئەستىردەكانى سىنەما لە ئىتالىا و جىهان.

لە سالى ۱۹۷۶ خەلاتىكى سىنەمايى ئىتالى بەدەستەينا كە ھاوشىوہى ئۆسكارى ئەمريكىيە بە رۆلى لە فىلمى (بىبابنى تەتار) كە لە رۆمانىكى دىنو بۆترانى وەرگىراوہ، جۇليانو لە كاروانى ھونەرى خۆيدا بەشدارى لە ۱۱۷ فىلمدا كرووہ بەناوبانگىريان فىلمى (رۆژى تورپى) يە لە سالى ۱۹۶۷، ھەرەھا لە پال چەندىن ئەستىردى سىنەمايى كارى كرووہ وەك : چارلتون ھىستون، ئالان دىلۇن، كىزك دۆگلاس، رىتا ھاىورس، ھىترى فۇندا، فلۇرىندا بۆلكان، لىف نۆلمان و كاترىن دىنۆف.

مەرجهكانى

لامىتا چىن ؟

كچە ئەكتەرى لوپنانى لامىتا فەرنجىيە تايبەتمەندى و مۇاسەفاتى ئەو كەسەى ناشكرا کرد كە بە نيازە لە دواوژۇدا ژيانى ھاوسەرى لە گەلدا پىك بەئىتت و رايگەياند كە جوانى زۆر بە لاوہ گرنگ نىيە، بەلكو ھەندىك مۇاسەفاتى دىكە ھەيە پىنوستە بەر لە جوانى لە ھاوسەرەكەيدا ھەبن. لامىتا كە بە يەككە لە سەنجراكىشتەر و وروژنەترىن ئافرەتانى لوپنان دادەنرئت و بە تۆمەتى خۆ رووت كەردنەوہ زۆر جار دووچارى رەخنە گرتن بووتەوہ، دەربارەى ھاوسەرى دواوژۇ دىلئى: بە راي من پىنوستە مرۆف سەنجراكىش بىت، ھەرەھا پىاوئىكى بىت يان ئافرەت، بۆيە من كەسىكەم دەوى كە سەنجراكىش بىت، ھەرەھا پىاوئىكى خاوەن كەسايەتتىبەكى بەھىز بىت و لەلای من جوانى لە دواي ئەم دوو سىفەتەوہ دىت. دەربارەى وردەكارىيەكانى جوانىش لامىتا دىلئى: چاو و جوانى چاوەكان بە لای منەوہ زۆر گرنگە، چونكە چاوەكان ئاوتنەى ھەموو كەسىكە و كەسايەتتى مرۆف ديارى دەكەن، زۆر جار كەسانىك دەبىين زۆر لەو سىفاتانەيان تىدا نىيە كە نىمە دەمانەو، بەلام لەناكاو سەرنجمان رادەكىشن و خۇشمان دەوئىن، لەمانەش گرنگەر ئەوہيە رىزگرتنى ھەبىت لەنىوان ئافرەت و پىاو، من پىماويە ھەموو ئافرەتتىك پىاوئىكى خۇش دەوئت كە لەبەر كەسايەتتىبەكەى خۇشى بوئت ئەك لەبەر ئەوہى خەلك باس لە سىفات و مۇاسەفاتى ھاوسەرەكەى بكەن. لە كۆتايىدا لامىتا دىلئى: من ھەز ناكەم كچان زوو شوو بكەن و پىنوستە شوو بەو كەسە بكەن كە خۇشيان دەوى، من خۆم ھەز دەكەم كەسىكى سەركەوتووم خۇش بوئت ئەك كەسىكى سەرنەكەوتوو كە رىز لە من و كەسايەتى و كارەكەم نەگرتت.

نەينىيە

تەندروستىيەكانى مارلىن مۆنرۆ بە نرخیكى خەيالى فرۆشان

لە مەزادىكى ناشكرادا لە كاليفورنيا چەند فايلىكى تايبەت بە نەينىيە تەندروستىيەكانى خانمە ئەكتەرى كۆچكردوى ئەمريكى مارلىن مۆنرۆ كە تايبەت بە لایەنى جوانكارى بە برى ۲۵۶۰۰ دۆلارى ئەمريكى فرۆشان. لەو مەزاددا كە خانەى (گۆلىينز) لە بىفرلى ھىلز ئەنجامىدا چەند كەرەستەيەكى تايبەتى ژمارەيەك ئەستىردى سىنەمايى و كەسايەتى دىكە خزانە روو لەوانە ئەلېزايىس تايلىور، جۆلى ئەندرووز، گرېتا گارېو و شازادە دايانا. بەپىكى ئەم فايلا ئە ھەرەتى تەمەنى لاوتىيدا مارلىن مۆنرۆ نەشتەرگەرى جوانكارى ئەنجامداوہ، چونكە چەند وئەنەيك تىشكى تىدا بوو تايبەت بە دەموچاوى مارلىن و ژمارەيەك وانەى پزىشكى دەربارەى چۆنەتسى ئەنجامدانى نەشتەرگەرى جوانكارى كە ئەنجامىداوہ، ھەرەھا چەند وئەنەيك كە دەرى دەخەن نەشتەرگەرى ئەنجامداوہ بۆ لایەكى لوتى لە سالى ۱۹۵۰ كە ئەو كات تەمەنى ۲۴ سالى بوو، ھەر لە بەلگەكانەوہ دەردەكەوئت كە مارلىن لە سالى ۱۹۵۷ سكى ھەبووہ لە دەروەى مندالان. پىشتىرش چەند كەلوپەلئىكى مارلىن و ژمارەيەك وئەنى كە لە سەردەمى جەنگى كۇريا گىراون فرۆشانون بە برى پەنجا ھەزار دۆلار.

بریتنى رەخنە لە سايروس دەگرېت

لە ديمانەيەكيدا لە گەل
گۆفارى «Vegas Player»
ئەستىرەى پۇپى ئەمريكى
بریتنى سپېرز دووپاتى کردووە
بەونى ھاوپى دلسۆز لە گەل
ھەر ئەستىرەيەكى گەنج باشتىن
چارەسەرە بۆ دوورکەوتنەوێ لەو
گرفتانهى لە ئەنجامى ناوبانگ
دەکردن تووشى دەبن بەتايبەتى
ئەوانەى لە تەمەنىكى زوودان.

سپېرز زياتر وتى: بوونى
ھاوپى دلسۆز زۆر پيوستە بۆ
ھونەرمەندان تاكو دوورکەوتنەوێ لە
لەخۆبايى بوون و روونيشى کردووە
كە كاريگەريەكانى ناوبانگى
لەسەر ھونەرمەندە لاوەكان جياواز
و لە يەكەك بۆ يەكەكى تر
دەگۆرېت و زياتر وتى: دەكرى
ژيانى ئىستاي مايلى سايروس
وہك نمونە بەئىنەو بۆ زانينى
راددەى ئەم كاريگەريە، چونكە
دەبينىن ناوبانگ وای ليكردوون كە
ھاوسەنگيى خۆيان لە دەست بدن
ئەمەش لە ئەنجامى كارتىكردى
سلبى ناوبانگ و بە ئەستىرە بوون
لەسەر ژيانى تايبەتبيان.

بریتنى يەكەكە لەو ئەستىرەنە كە لە
تەمەنىكى زوودا ناوبانگى دەركرد،
بەلام لەم بارەيەو دەلى: من ھىشتا
كچە شەرمەنەكەى جارنم و ھەز
ناكەم وئەم بگيرى بەشىوپیەكى
جياواز، بەلام سەرەراى ئەوئەش
توانيم خۆم لە گەل بارودۆخى نوێ
ژيان و راوئەوونانى وئەگرانى
بابارتزى خۆم بگونجینم، ئەگەرچى
ھەمان ئەو وئەنەش دەپۆشم بۆ
ئەوئە وئەگران و روژنامەنووسان
گرنگيى زياد لە پيوستەم پى
نەدەن.

كارالا: لە ترسى رۆژنامە نووسان ون بووم

لەكاتى بوونى بە سەرۆكى فەرەنسسى و لەو سەردەمىش تا بە ئىستا نىكۆلا ساركۇزى سەرۆك فەرەنسا و كارالا برۇنى ھاوسەرى ھەمىشە بە دوانەيەكى جوان و خۆشەويست بوون لاي فەرەنسىيەكان.

ئەم خۆشەويستىيەى خەلك وايكرد كە فەرىدە خەلىفەى ھاوپىي كارالا بىر لە دەرهينانى فيلمىكى دىكىومنتى تايپەت بە ژيان ئەم دوو ھاوسەرە بىكاتەو بەتايپەتى لە كاتى ھەلمەتەكانى ھەلبژاردنى سەرۆكايەتى فەرەنسا لە ۲۰۱۲ ەك بەشيك لە ھەلمەتى ھەلبژاردنى سەرۆكايەتى فەرەنسا، فيلمەكەش بە ناوى (champagne Intime) بوو، بەلام سەرەراى ئەووش ساركۇزى نەيتوانى سەرکەوتن بەدەست بەيىنىت و كۆشكى ئىليزى جىھىشت.

زۆر كەس لەوانەى لە دۆرانەكەى ساركۇزىمان كۆلبىو ھەلبژاردنەكان، دواى كۆتايى ھاتنى وادەى سەرۆكايەتى ساركۇزى تايپەتەكانى ساركۇزى و كارالا كۆبوو ئەمەش كارىگەريەكى نىگەتيفى ھەبوو لەسەر رېرەوى ھەلبژاردنەكان، دواى كۆتايى ھاتنى وادەى سەرۆكايەتى ساركۇزى و دۆراندى ساركۇزى ماويەك كارالا بۆ ماوى ۴ مانگ لە كارى ھونەرى دايرا و لە ھىچ شىونىك نەدەيىنرا كاتىك لە ھۆكارەكانى دووركەوتنەويان پرسى وتى:

ھۆكارى دووركەوتنەووم بۆ ئەو بوو ئەمدەويست رۆژنامەنووسان دەريارى بارووخى دەروونى ساركۇزى لىم پىرسن، چونكە زۆر لەو دەترسام پرسىارى لەو جۆرە لى بىكەن و ھەموو لايەكيش دەزانن كارداىەوى ھەر كەسك بە دۆراندىن چۆنە بەتايپەتى كە شايستەى دۆراندىن نەبوو.

زۆر لە چاودىران برىارى ون بوونى كارلايان بەو لىكدايەو كە ھەز ناكەى ەك پىشتىر كە لە ئىليزىتە بوو و نەيدەتوانى ەك پىويست كارى ھونەرى خۆى بە ناسايى بىكات، بىتتە مانشىتى رۆژنامەكان و ئەم جارە دووركەوتنەووى بقۇزىنەو بۆ پىركدەووى لاپەرەكانيان و بە برىارىكى دووستيان لە قەلمدا، لە بەرامبەردا، بەشىكى دىكەى چاودىر رۆژنامەنووسان برىارەكان بە ھەلە زانى، چونكە كارالا بەشدارىيەكى كاراى ھەبوو لە ھەلمەتەكانى ھەلبژاردنى سەرۆكايەتى فەرەنسا و دواى دۆراندى ھاوسەرەكەى رۆژنامەنووسان مافى خۇيان ھەرچۆنىكان بوى باسى بىكەن، چونكە جگە لەووى ھاوسەرى سەرۆك بوو لە ھەمان كات ەك گۆرانىيوش خاوەن جەماوەرىكى زۆرە لەسەر ئاستى فەرەنسا و ئەم خۆشەويستىيەى جەماوېرىش دەگەرپتتەو بۆ سالانى بەر لە ھاتنى بۆ كۆشكى ئىليزىتە، بەلام سىياسەتە چەوتەكانى ساركۇزىنى ھاوسەرى زۆر لەو كارىگەرتر بوون كە بتوانىت فرىاي بىكەوت.

شاخەوان ئىدىرىس بە كۆمىدىيا تىشك دەخ

● شاخەوان ئىدىرىس ناسراو ەك سىنەماكارىك و سەردەمىك بەرپۆبەرى سىنەماى ھەولېر، ئەم جارەيان بە فيلمىكى نوي دەردەكەوى، ئەم فيلمە چ تايپەتەندىيەكى ھەيە؟

- ئەو نزيكى سى سال دەپت مەن خەرىكى نووسىنەووى سىنارىيوى ئەم فيلمەبىووم، ەك ھەموو سىنەماكارىك خەونم بەو دەپت كە فيلمىكى درىژ دروست بىكەم، دواى ھەولېكى زۆر خۆشەختانە رەزامەندى لەسەردا لەلايەن لىژنەى خوتىندەووى سىنارىيۆ لەبەرپۆبەرايەتى سىنەماى ھەولېر، وسەرەجەم كارەكانى بۆ ئەنجامدرا، منىش ھەر لىژو ە سىياسى ھەموو ئەوھونەرمەند و برىايانە دەكەم كەبەرەستى زۆر مەندوبوون لەگەلم بۆ ئەووى كارەكەم ئەنجام بەرپت.

● ناپۆزكى سىنارىيۆكە باس لە چى دەكات؟

- ناپۆزكى سىنارىيۆكە بەگشتى باس لە نەھامەتى وئاسەوارەكانى جەنگ دەكات لەسەر موزف، تىشك دەخاتە سەر لاسەنگ بوونى ھاوېشەكان بەھوى جەنگ... فيلمەكەم باس لە جەنگ دەكات، بەلام جەنگ نىيە، جەنگ باگراوندو لاوېكىيە، بەلام ھەلسۆپتەرى رووداوەكانە.

● ناسر ەسەن زياتر ەك دەرهينەر ناسراو، چۆن بوو لەو تەمەندى ەك ئەكتەر بەشدارى كرد و چۆن بە رۆلەكى وازى بوو؟

- دواى ئەووى رەشئوسە سەرەتايپەكانى سىنارىيۆكەم تەواوكرد پىشانى چەندىن ھاوپى و فيلمسازم دا بۆ راوېژكردن وزانىنى بۆ چوونيان، مامۆستا ناسر ەسەن يەكېك بوو لەو

دواى ئەووى بۆ ماويەكى زۆر خەرىكى نووسىنەووى سىنارىيۆى فيلمىكى نوي بوو، ئىستا ھونەرمەندى سىنەماكار شاخەوان ئىدىرىس سەرقالى دەرهينانى فيلمىكە بە ناوى (سەماى خۆلمىش) بە بەشدارىي چەندىن ھونەرمەندى سىنەماكار لەوانە ھونەرمەندى بە توانا و خاوەن ئەزمون ناسر ەسەن، سەبارەت بەم فيلمە، سىنەماكار شاخەوان ئىدىرىس بەم شىويە بۆ گۆقارى گولان ھاتە ناخافتن.

اتە سەرلاسهنگ بوونی هاوکیشهکانی جهنگ

فیلمهکه چه نندین پرسپار له لای بینه دروست بیته.

• له ههلبژاردنی نهکتهرهکان پشتتان به چی بهست و نایا هیچ پیوریکی دیاریکراتان له ههلبژاردنیان دانابوو؟

- سینهما له کوردستان تازیه، نهکتهریش که من، راستیه که من له کاتی نووسینی سیناریۆکه چه نندین نهکتهر له هزررم داهه بوون، ههولمدا ئهوان بیتم، هه نندیکیان به سوپاسه وه هاتن، ئهوانی دیکهش بۆیان نهکرا، من لهو برهوه دام که ئیزه توانای ههلبژاردنی نهکتهر که مه، هیوادارم له دواوه ژۆدا دهرهینه درهفتهسی زیاتر بیته بۆ ئهوهی له نێو کۆمهله نهکتهرینکی باش ئهوانه بۆ فیلمه کهی ههلبژیریت.

• ستافی کارهکه گشتیان کوردن یاخود کهسانی بیانیسی تیلایه؟

- ستافی کارهکه کورد و فارس بوون له میانی وینه گرتن، بریاریش وایه کارهکانی مونتاز و دهنگ له بولگاریا نهجام بدریت، ههروهها له وانهیه موزیکی فیلمه که له تورکیا یان له ئیران دروست بکریته.

له کۆتاییدا دهمه وئ سوپاسی هه موو ئه و که سانه بکه م که یارمه تیهان دام، ههروهها ئه و که سانهی که نه یانتوانی یارمه که سه وه کار بکهین، هیوادارم بتهوانم فیلمیکی کوردی به کوالیتیه کی جوان پیشانی بینه ران بدهم، زۆر سوپاسی بهر پۆ بهرایه تیهی سینه ما و وهزارهتی رۆشنییری ولاوان ده که م که بۆ نهجامدانی ئه م فیلمه زۆر هاوکاریان کردم.

به پێزاننه، دواى ئه وهی خویندی وهه خو شبه ختانه زۆری به دل بوو، به لام نه وه و نه من له هزرمان نه بوو که ئه و رۆل بگێریت له فیلمه که، جارنیکیان بهر پیکه وت بینه م له گه ل مامۆستا نه نوهر شیخانی وه ستا بوو و قسه یان ده کرد، من مامۆستا نه نوهر شیخانیم له هزری خۆم دانابوو بۆ ئه وهی رۆل بگێرێ، به لام به نه ویشم نه گوته بوو، هه ر به که م سات که ئه و دوو بهر پێزم به یه که وه بیسی قسه ده که ن گه یشتمه قه ناعاتیکه ته واو که ئه و دوو بهر پێزه زۆر شیوان بۆ ئه وهی به شداری له فیلمه که بکه ن، کاتیک به مامۆستا ناسرم گو ت رۆلی مام عه بدولر همانم بۆ ئه و دانسا وه به خه نده وه وتی ده که که م به دل، به لام شاخه وان من دهرهینه رم نه ک ئه کتهر، نه گه ر تۆ ته واو قه ناعتت هه یع من ئاماده م....

من زۆر خو شحال بووم که مامۆستا ناسر هه سه ن ره زامه ندی نواند، وه راستی له میانسی کارکردنیش وه کو برایه کی گه وه بوو بۆ من وه هیه چ شیویه ک مانده و نه بوو، هه موو کاتیک ده یگوت شاخه وان ئه گه ر به دل ت نییه با دووباره ی بکه ینه وه، نه ک به ته نیا به لکو مامۆستا نه نوهر شیخانیش به هه مان شیوه خاوه ن ئینیرجیه کی زۆر باش بوون....

• زۆر له فیلمه کورده یه کان پشت به تراژیدیایه ک ده به ستن، ئه م فیلمه ش به هه مان رێچکه یه یاخود کیشه یه کی دیاریکراوی وه رگرتوه؟

- فیلمه که م زیاتر به لای کۆمیدیا ی ره شه وه دهر وات، روه دا وه کان ته نه ها له ما وه یه کی دیاریکرا و نه جام ده درین، وه ک تراژیدیا ناینسری، به لام له وانه یه دوا ی بینه یی